

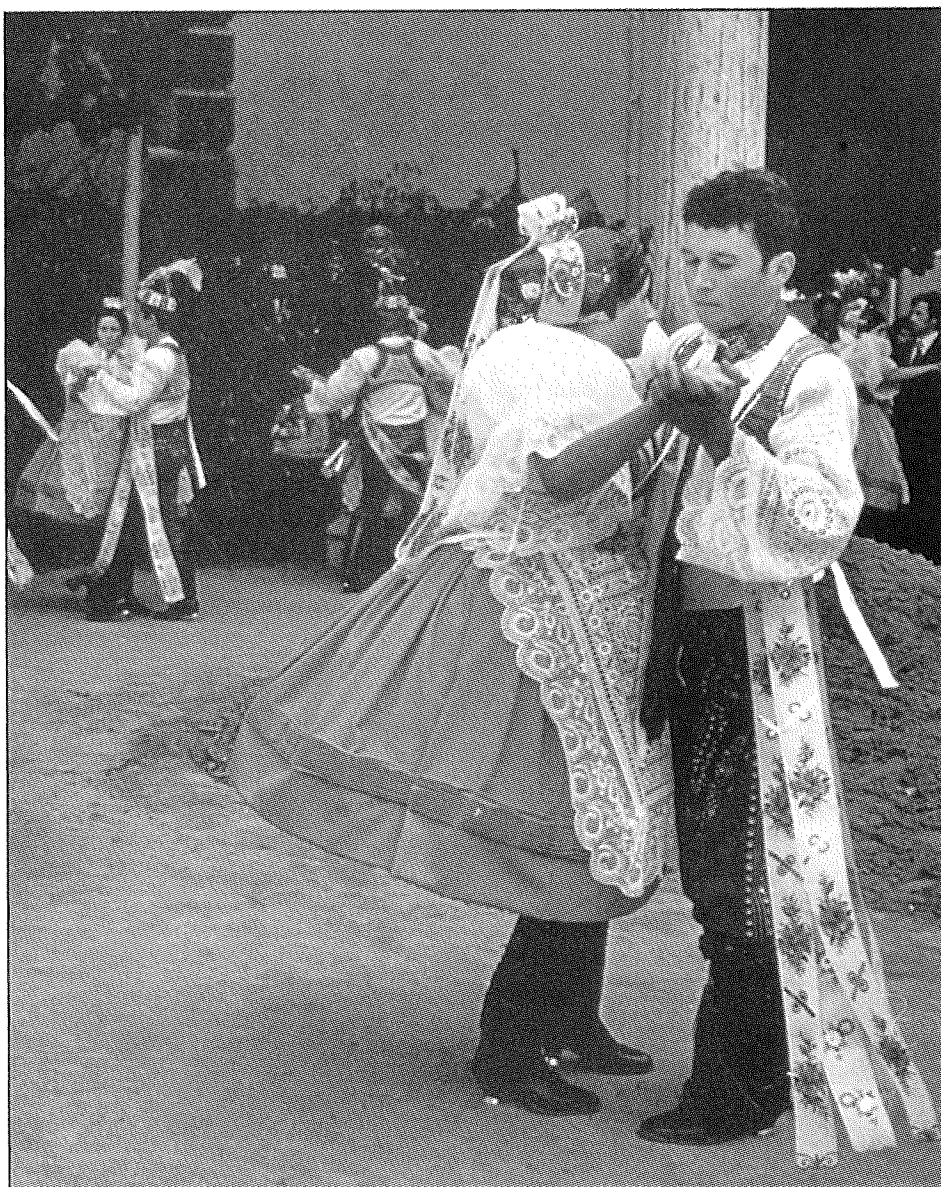
Dokumentace lidového tance ve fotoarchívu Regionálního muzea v Mikulově

Jitka Matuszková, *Regionální muzeum Mikulov*

Ve fotoarchívu RM Mikulov jsou uloženy fotoreportáže i volné řady negativů, na nichž je zachycen lidový tanec. Fotodokumentace vznikala od roku 1969 a v největší míře se o ni zasloužil muzejní fotograf Vojtěch Prokop (pracoval v muzeu v letech 1969 - 1991). V menší míře se na ní podíleli odborní pracovníci muzea Hana Dvořáková (v RMM pracovala v letech 1976 - 1983), Petr Fiala (v RMM v letech 1983 - 1986), Jitka Matuszková (v RMM od roku 1988 dosud) a Josef Unger (v RMM pracoval v letech 1966 - 1983).

Ucelené tématické fotoreportáže jsou označeny symbolem z písmene a čísla, jednotlivé negativy jsou pak označeny tímto symbolem, který je lomen pořadovým číslem negativu. Všechny jsou převážně černobílé, velikosti 6x6 cm. Výjimky jsou uvedeny u konkrétních snímků. Kromě těchto uzavřených fotoreportáží existuje i volná řada negativů, které jsou uloženy pod pořadovým číslem ve třech přírůstkových řadách ZŘ, B a bez označení. Všechny negativy v těchto volných řadách jsou černobílé.

Přehled fotodokumentace je rozdělen na tři části. V první podávám název a označení fotoreportáže, datum a místo vzniku (nejsou-li tyto údaje součástí názvu, jsou odděleny čárkou) a jméno autora. V druhé části je soupis volných řad. Ve třetí části uvádím konkrétní snímky fotoreportáží i volných řad se stručným popisem; protože se na některých fotoreportážích podílelo i několik fotografů, je v těchto případech autorství označeno u konkrétních snímků. Rovněž je uvedena lokace, vznikala-li fotoreportáž na několika místech.

Hody v Lanžhotě

1. PŘEHLED FOTOREPORTÁŽÍ SE SLEDOVANOU TÉMATIKOU

AA 52	Tvrdonice - Národopisné slavnosti,	1973, foto V. Prokop
AA 54	Fašank na Uherskobrodsku,	1976, foto V. Prokop
C 63	Okresní dožínky v Břeclavi,	1979, foto V. Prokop
C 64	Hody v Krumvíři,	1979, foto V. Prokop
C 65	Hody ve Vrbici,	1979, foto V. Prokop
C 110	Hody na Podluží (Kostice, Tvrdonice, Lanžhot, Hrušky, Hlohovec, Poštorná)	1980, foto V. Prokop
C 111	Okresní družstevní den v Břeclavi	23. 8. 1980, foto V. Prokop
C 147	Hody v Divákách, Hody v týnci, Fašank v Dolních Dunajovicích,	1981, foto J. Unger 1981, foto V. Prokop 1981, foto V. Prokop
C 160	28. ročník národopisných slavností v Tvrdonicích - Podluží v písni a tanci	29. - 31. 5. 1981, foto V. Prokop
C 163	Krumvív - Kraj beze stínu,	1981, foto J. Unger
C 189	Tajemník ÚV KSČ a prezident republiky A. Novotný při návštěvě JZD Týnec dne 27. 3. 1959,	reprodukce z obecních dokumentů V. Prokop
C 242	Národopisný výzkum obce Diváky,	1982, foto H. Dvořáková
C 245	Hody v Divákách, okr. Břeclav,	1982, foto J. Unger
C 286	Hody v Kloboukách,	1983, foto H. Dvořáková
C 295	30. slavnosti v Tvrdonicích,	1983, foto V. Prokop
C 328	Kraj beze stínu -1984 Krumvív,	1984, foto H. Dvořáková
C 356	Fašank v Dolních Dunajovicích	1985, foto V. Prokop
C 389	Fotodokumentace hodů v Dolních Dunajovicích,	1985, foto P. Fiala
C 401	Hody v Kloboukách	1984, foto H. Dvořáková
C 430	Hody v Kloboukách	1985, foto H. Dvořáková
C 459	Vystoupení souboru Pálava z Mikulova na zámku v Mikulově	30. 1. 1987, foto V. Prokop
C 471	Masopust v Pasohlávkách	1987, foto V. Prokop
C 497	Hody Lanžhot	19. - 21. září 1987, foto V. Prokop
C 567	Úprava hlavy na Podluží (fotoreportáž obsahuje záběry z taneční zábavy zvané výlet v Lanžhotě a z národopisných slavností v Tvrdonicích 1989),	1989, foto J. Matuszková a V. Prokop
C 603	Hody v Hlohovci	26. - 27. srpna 1990, foto V. Prokop
C 604	Hody v Kloboukách	1990, foto V. Prokop
C 605	Hody ve Staré Břeclavi,	1990, foto V. Prokop

2. PŘEHLED VOLNÝCH ŘAD SE SLEDOVANOU TÉMATIKOU

2532-2597	Národopisné slavnosti v Tvrdonicích,	1970, foto V. Prokop
ZŘ 838-860	Soubor Podlužan z Břeclavi,	1971, foto V. Prokop
ZŘ 1300-1303	Oslavy padesáti let ekonomické školy v Břeclavě	1971, foto V. Prokop
6976-7064	Národopisné slavnosti v Tvrdonicích,	1973, foto V. Prokop

B 913-1036	Příprava hodů a hody v Lanžhotě,	1976, foto V. Prokop
B 2634-2637	Národopisné slavnosti v Krumvíři,	1977, foto V. Prokop
B 3896	Hody v Divákách,	1978, foto V. Prokop

3. SOUPIS JEDNOTLIVÝCH NEGATIVŮ

V této části podávám soupis negativů z jednotlivých fotoreportáží a volných řad. Pro větší přehlednost a praktičnost jsem snímky rozdělila podle tanců: 3.1 Hošije, 3.2 Verbuňk, 3.3 Vrtěná, 3.4 Zavádka, 3.5 Kolové tance, 3.6 Jiné tance., 3.7 Tance a taneční hry v podání dětí. Východiskem pro toto rozstrídění je taneční repertoár na Břeclavsku. Charakteristické tance jsou v samostatné skupině. V kategorii "Jiné tance" se ocitají tance, které se v regionu vyskytují jen ojediněle a tance z jiných národopisných oblastí.

3.1 Hošije

C 63/64, 65	Hošije v podání tanečnicků Břeclavanu
C 110/165-170	Skákání hošijí na úvod hodů, Lanžhot
C 497/70-75	Skákání hošijí na úvod hodů (barevný negativ)
C 497/76	Závěrečná figura tance - úskoky barevný negativ)
B 982-984	Skákání hošijí
B 985-988	Stárek předává předek dalšímu tanečnickovi
B 989	Hošije a pohled na muziku pod charúbkem
B 990	Fáze podřepu před výskokem
B 993, 998	Fáze odrazu, ruka přidržuje guláč
B 999	Odraz na levé noze, poklep na holínku
B 1001	Fáze odlepení od země, ruce upaženy
2565	Soutěžní hošije v Tvrdomicích

3.2 Verbuňk

C 63/75	Verbuňk chlapců z Břeclavanu
C 63/76	Jaroslav Švach při nákleku
C 64/8-9 36,63,69	Verbuňk před domem stárka
C 64/11	Verbuňk stárků s fedry v průvodu
C 64/16	Verbuňk chlapců v průvodu
C 64/53	Verbuňk dvou stárků při zvaní na hody
C 64/59,73,78	Verbuňk stárků s fedry
C 65/5-9	Verbuňk pod májí
C 110/27,28	Verbuňk přespolních Podlužáků, Hrušky
C 110/30-32	Verbuňk přespolních chlapců z hanácko -slovácké oblasti, Hrušky
C 110/34	Verbuňk přespolních Podlužáků, Hrušky
C 110/35	Předzpěv před verbuňkem, Hrušky
C 110/36-39	Verbuňk přespolních Podlužáků, Hrušky
C 110/43	Verbuňk před domem stárka, Hrušky
C 110/59,60	Verbuňk při zvaní na hody, Hrušky
C 110/77	Verbuňk pod mání, Hlohovec
C 110/163,164	Verbuňk chlapců po příchodu pod māj, Lanžhot
C 110/171-175	Společný verbuňk chlapců na ukončení hošijí, Lanžhot

C 110/194,195	Verbuňk při průvodu obcí, Kostice	
C 110/215	Verbuňk, Kostice	
C 110/222,223	Verbuňk pod májí, Kostice	
C 110/224	Předzpěv k verbuňku, Kostice	
C 110/225,226	Verbuňk pod májí, Kostice	
C 110/245	Verbuňk pod májí, Poštorná	
C 110/286	Verbování při polce, Hlohovec (barevný negativ)	
C 111/8	Verbuňk Podlužáků v průvodu	
C 147/120-122	Verbuňk pod májí, Diváky,	foto J. Unger
C 147/169	Verbuňk přespolních při příjezdu na hody, Týnec,	foto V. Prokop
C 160/58	Verbuňk Lanžhotčanů při příjezdu	
C 160/60	Předzpěv Lanžhotčanů před verbuňkem	
C 160/61,62	Verbuňk Lanžhotčanů	
C 160/66	Verbuňk Tvrdončanů	
C 160/67	Předzpěv Tvrdončanů před verbuňkem	
C 160/68,69	Verbuňk Tvrdončanů	
C 160/123,124	Závěrečný verbuňk celé chasy	
C 242/37	Verbuňk po příchodu pod máj	
C 286/1	Verbuňk stárků s fedry po příchodu pod máj	
C 295/44	Verbuňk chlapců na podiu	
C 295/46	Nástup souboru z Kyjovska - chlapci verbují	
C 295/47,48	Verbuňk chlapců z hanácko-slovácké oblasti	
C 259/62	Verbuňk mužáků	
C 328/8	Verbuňk chlapců z Klobouk v průvodu	
C 389/8,9	Verbuňk před domem 1. stárka	
C 389/21-24	Sólový verbuňk čtvrtého stárka před domem jeho stárky	
C 389/61	Verbuňk před domem třetí stárky	
C 389/71,72	Verbuňk před domem druhé stárky	
C 389/84	Verbuňk před domem první stárky	
C 401/2	Verbuňk v hodovém průvodu	
C 459/33-35	Verbuňk v podání souboru Pálava	
C 497/63	Verbuňk prvního stárka před domem (barevný negativ)	
C 567/159	Verbuňk chasy před hospodou, Lanžhot - výlet	foto V. Prokop
C 567/168	Verbuňk chasy po příchodu na výletišť, Lanžhot	
C 567/175	Předzpěv přespolních chlapců před verbuňkem, Lanžhot,	foto V. Prokop
C 567/176	Válaný verbuňk přespolních, Lanžhot,	foto V. Prokop
C 567/177,178	Verbuňk přespolních, Lanžhot,	foto V. Prokop
C 567/225-260	Verbuňk chasy před stárkem Podluží, Tvrdonice, (barevný negativ)	foto V. Prokop
C 567/263,264	Verbuňk tvrdomské chasy, Tvrdonice (barevný negativ)	foto V. Prokop
C 603/5	Verbuňk chlapců pod májí - sunuté figury, skoky	

C 603/32	Verbuňk chlapců převlečených do ženských šatů (hody - vybíhání ze sklepů)
C 603/37	Předzpěv maskovaných chlapců před verbuňkem
C 603/42-44	Verbuňk chlapců v trenkách
C 603/47	Verbuňk - figury v dřepu, sunuté
C 605/4,5	Verbuňk chlapců před hospodou
C 605/31	Předzpěv k verbuňku
C 605/32,33,35	Verbuňk
B 955,956	Verbuňk chlapců před domem prvního stárka
B 970	Rychlá část verbuňku, u domu stárka
B 975-978	Verbování na pochod při příchodu na taneční parket
B 1003-1007	Verbuňk chasy na závěr hošíjí
B 1018-1020	Příjezd přespolních chlapců z Tvrdonic a jejich verbování
B 1021	Předzpěv k verbuňku přespolních chlapců z Tvrdonic
B 1022-1023	Verbování chlapců z Tvrdonic
B 1031-1036	Příjezd a verbování přespolních chlapců ze Staré Břeclavi
B 2636-2637	Verbuňk z hanácko-slovácké oblasti
2550,2556,2558	Sólový verbuňk
2573	Rychlá část verbuňku - skupina chlapců
2576	Válaný verbuňk - figura v nákleku, dva chlapci zrcadlově proti sobě
2581-2	Verbuňk v podání Břeclavanu
2592-2593	Verbuňk dětí v čevenicích
2595-2597	Sólový verbuňk - figury ve stoji
7017-7024	Verbuňk různých skupin
7052-7064	Záběry tanečních figur, verbuňk při soutěži o stárka Podluží
ZŘ 838	Válaný verbuňk - nákleky
ZŘ 839	Výskoky a úkroky
ZŘ 840-841	Rychlá část verbuňku
ZŘ 854-860	Předzpěv k verbuňku

3.3 Vrtěná

C 110/24-26	Víření, Hrušky
C 110/78	Víření, Hlohovec
C 110/79	Detail nohou při víření, Hlohovec
C 110/103	Předzpěv před tancem, Tvrdonice
C 110/104	Hačky-pačky, Tvrdonice
C 110/131,132	Víření, Tvrdonice
C 110/133	Hačky-pačky, Tvrdonice
C 110/134,135	Víření, Tvrdonice
C 110/188	Víření, Lanžhot
C 110/189	Hačky-pačky, Lanžhot
C 110/276-280	Víření, Hlohovec (barevný negativ)
C 160/15,16,17	Vrtěná v podání páru z Týnce
C 160/102	Svatební vrtěná Tvrdončanů

C 160/103	Svatební vrtěná - nevěst a družičky	
C 160/104	Svatební vrtěná nevěsta a st. mládenec	
C 160/105	Svatební vrtěná - nevěsta a ženich	
C 295/49-53	Vrtěná v podání souboru Břeclavan	
C 295/61	Hačky-pačky	
C 459/31,32	Vrtěná v podání souboru Pálava	
C 567/151	Víření, Lanžhot, foto V. Prokop	
C 567/169	Začátek tance -předvádění dívky, Lanžhot,	foto V. Prokop
C 567/170,171	Víření, Lanžhot,	foto V. Prokop
C 567/221	Hačky-pačky, Lanžhot,	foto J. Matuszková
C 567/222,223	Víření - tanečník Josef Šesták, Lanžhot,	foto J. Matuszková
ZŘ 852-853	Vrtěná v podání souboru Podlužan, někteří chlapci verbují	
2543	Vrtěná	
2566	Sólová vrtěná	
7028	Hačky-pačky	
B 1013-1014	Víření při vrtěné	

3.4 **Zavádka**

C 246/38,39	Zavádka na hodech
C 286/6	Sklepník uvádí stárka ke stárce - začátek zavádky
C 286/9-12	Vlastní zavádka
C 295/64	Zavádka v podání souboru z Klobouk
C 295/91,93	Stárkovský pár z Klobouk při zavádce (DIA)
C 295/94	Sklepník při zavádce (DIA)
C 401/9-11	Zavádka pod májí
C 430/10	dtto

3.5 **Kolové tance**

C 63/44,46	Podlužáci tančí s okresními funkcionáři
C 64/10	Tanec stárků před domem
C 64/19-21,29,30, 43,44,74,79, 82,83	Tanec při vybírání naturálií a zvaní na hody
C 64/58,61,62	Tanec chasy
C 65/1,2	Zavádění mužáckého sóla
C 65/20,21,28	Mužácké sólo
C 65/26,27,31, 32	Tanec pod májí
C 110/20,21,23	Tanec pod májí, Hrušky
C 110/81-83	Celkový pohled na taneční plochu, Hlohovec
C 110/69-73	Kolový tanec při průvodu obcí, Hlohovec
C 110/96-98	dtto, Tvrdonice

- C 110/102,129,
130 Kolový tanec pod májí, Tvrdonice
- C 110/139-143 Příklad mužáků na mužácké sólo, Lanžhot
- C 110/144,147,
148 Mužácké sólo, Lanžhot
- C 110/186 Kolový tanec v Lanžhotě
- C 110/208,209 Kolový tanec pod návratím u stárka, Kostice
- C 110/231,238,
239 Kolový tanec při průvodu obcí, Poštorná
- C 110/248,249 Kolový tanec pod májí, Poštorná
- C 110/274,275, Kolový tanec pod májí, Hlohovec (barevný negativ)
284,285
- C 147/114-117,
124 Tanec pod májí
- C 147/147,148 Kolový tanec před domem
- C 189/3 A. Novotný tančí s dívkou v rožkách valčík
- C 189/7 A. Novotný a doprovod ÚV KSČ při čestném sóle s místními dívkami
- C 242/13 Dvojicí masek na maškarním plese, Diváky, asi 1960
- C 245/42-44 Tanec pod májí, Diváky, foto J. Unger
- C 389/13,14 Tanec před domem páté stárky
- C 389/44,45 Tanec před domem čtvrté stárky
- C 389/63-65 Tanec před domem třetí stárky
- C 389/79,80 Tanec druhého stárkovského páru
- C 401/12 Tanec sklepníka se sklepníci
- C 430/12 Valčík pod májí
- C 471/17,19 Valčík masek s hospodářem domu č. 99
- C 471/77,78 dtto (barevný negativ)
- C 471/100 Masky při kolovém tanci při průvodu vesnicí (barevný negativ)
- C 497/67 Kolový tanec chlapců a obsluhujících dívek před domem prvního stárka (barevný negativ)
- C 497/81 Valčík pod májí (barevný negativ)
- C 497/86-89 Jednotlivé páry při kolovém tanci (barevný negativ)
- C 567/158 Valčík, Lanžhot - výlet foto V. Prokop
- C 567/182 Marek Prajka při tanci, Lanžhot, dtto
- C 603/6,7 Kolový tanec na hody
- C 603/28,29,31 Kolový tanec masek (vybíhání ze sklepů)
- C 604/17 Kolový tanec stárka a stárky
- C 604/18,21,31 Taneční pár při tanci
- C 604/19 Příklad tanečního páru na parket
- C 604/20 Celkový pohled na parket
- C 604/22,24,25 Kolový tanec stárků s fedry
- C 604/32,34 Kolový tanec pod májí
- C 605/34,37,38 Hodový tanec
- B 966,967,968,
871 Kolový tanec u prvního stárka s pomocnicemi kuchaře

- B 969 dtto ukázka držení při kolovém tanci
- B 1011 Uvádění dívky k tanci
- B 1012 Kolový tanec pod májí
- B 1015 Valčík pod májí
- B 3896 Tanec před domem předsedy MNV Bimky
- B 2634 Tanec na národopisných slavnostech - Krajem beze stínu

3.6 Jiné tance

- AA 52/66,71 Figurální tance v podání hanácko-slováckých dětí
- AA 54/23,26-30 Skakúni z Komně
- AA 54/54,55 Mečový tanec v podání chlapců z Uherskobrodska
- AA 54/337-339 Bavkovníci z Bystřice pod Lopeníkem
- C 147/8-11,83,84 Mečový tanec pod šable, Dolní Dunajovice, foto V. Prokop
- C 328/9 Chlapecké skákání - funty - v podání souboru z Klobouk
- C 356/1-6 Mečový tanec pod šable
- C 356/31-34 dtto (DIA)
- C 356/63-65 dtto (barevný negativ)
- C 459/11,12 Figurální tance z hanácko-slovácké oblasti v podání souboru Pálava
- C 459/13 dtto - podtáčení dívky
- C 459/16,17 Tanec funty
- C 459/23 Točivý tanec z Kopanic
- 2544,2545 Chlapecká taneční hra vařečková

3.7 Tance a taneční hry v podání dětí

- AA 52/60,61 Dívčí taneční hry z Podluží
- AA 52/66,71 Figurální tance hanácko-slováckých dětí
- AA 52/75,76 Dívčí taneční hry z Podluží
- AA 52/96 Dívčí taneční hra z hanácko-slovácké oblasti
- AA 52/97 Smíšená taneční hra z hanácko-slovácké oblasti
- 2532,2535,2536 Trojicový tanec v podání dvou dívek a jednoho chlapce
- 2592,2593 Podlužácký verbuňk dětí
- ZŘ 1300-1303 Dívčí taneční hry v podání souboru ZDŠ Mikulčice
- 6976 Taneční hra hanácko-slováckých dětí
- 6977 Slámečková v podání dívek z hanácko-slovácké oblasti

Jitka Matuszková

Dokumentation zum Volkstanz im Fotoarchiv des Regionalmuseums Mikulov

Entwicklung der Sammlung der Negative im Regionalmuseum Mikulov wird kurz dargelegt. Fotoreportagen und freie Negativserien zum Thema Volkstanz werden aufgelistet. Der Schwerpunkt beruht im Verzeichnis der einzelnen, dem Volkstanz gewidmeten Negative. Die Liste ist nach den Tanzarten gegliedert.